

Starfspróun í gegnum aukna félagslega hæfni

Lokaskýrsla Erasmus+ verkefnis 2015-2016

Menntaskólinn við Sund

Project Summary

The main elements to be mentioned are: context/background of the project; objectives; number and type/profile of participants; description of undertaken activities; results and impact attained; if relevant, longer-term benefits.

Með verkefninu Starfspróun í gegnum aukna félagslega hæfni vill Menntaskólinn við Sund stuðla að framförum á sviði starfspróunar starfsmanna sinna á sviði starfendarannsókna, sögukennslu, raungreina, listgreina og margmiðlunar innan skólans. Tilgangurinn er að auðvelda skólanum að ná markmiðum sínum um framsækið skólastarf sem gerir nemendur hæfari til þátttöku í nútímalegu alþjóðlegu umhverfi. Ennfremur er tilgangurinn að efla starfsfólkið faglega til að takast á við krefjandi breytingarferli um gerð nýrrar skólanámskrár með verkefnatengt nám í fyrirrúmi og að taka í notkun nýjar verklegar kennslustofur í raungreinum, listgreinum og margmiðlun í nýrri viðbyggingu við MS sem verður opnuð haustið 2015 um leið og ný skólanámskrá tekur gildi. Þrír fulltrúar úr starfendarannsóknarhópi MS sóttu alþjóðlega ráðstefnu CARN í Braga í Portúgal í nóvember 2015. Þar kynntu þær starf rannsóknarhópsins í MS, sínar rannsóknir og kynntust margvíslegum alþjóðlegum verkefnum um skólastarf og efldu hæfni sína í aðferðafræði starfendarannsókna. Hópurinn hefur lagt áherslu á að auka námsvirkni nemenda í kennslustundum og auka bein áhrif nemenda á skipulag náms síns sem nýtist beint við að minnka brotthvarf nemenda. Tveir sögukennarar, einn enskukennari og einn félagsfræðikennari sóttu ráðstefnu Euroclio, evrópsku sögukennarasamtakanna, í mars 2016 í Belfast á Írlandi. Þar var áherslan á að læra af reynslunni og horfast í augu við erfiða fortíð og þar kom fólk alls staðar að úr Evrópu og kynnti sitt starf, nýjungar í kennslu og námsgagnagerð. Það er mjög mikilvægt fyrir kennara að hafa tækifæri til að kynnst alþjóðlegu starfi á sínu fagsviði og mynda tengsl við evrópska sögukennara. Tveir stjórnendur og tveir kennarar sóttu ráðstefnu BETT í London í janúar 2016. Þeir kynntu sér nýjunar á sviði upplýsingatækni til að auka hæfni sína til að innleiða nýjungar í nýjum verklegum kennslustofum í raungreinum, listgreinum og margmiðlun í nýrri viðbyggingu MS. Allir þátttakendur í verkefninu Starfspróun í gegnum aukna félagslega hæfni efldu hæfni sína á sínu sérsviði, víðsýni þeirra jókst, efldu sig í beitingu erlendra tungumála, sköpuðu alþjóðleg tengsl á ofangreindum sviðum með möguleika á áframhaldandi samstarfi. Verkefnið veitti ný tækifæri til starfspróunar starfsfólks og stuðlaði ennfremur að aukinni ánægju þeirra í starfi. Með kynningum á niðurstöðum og reynslu þátttakenda í þjálfunarferðunum fyrir öllu starfsfólki skólans skilar verkefnið árangri með hæfara starfsfólki til að takast á við breytingaferlið í skólanum og öflugra faglegu starfi sem aftur skilar sér í öflugra starfi með nemendum og bættum námsárangri þeirra.

Description of the project

To what extent were the objectives of the European Development Plan achieved? How were they reached? Please comment on any objectives that were not achieved in the project. Please describe achievements that exceeded initial expectations.

Markmið skólans er að stuðla að stöðugri starfsþróun starfsmanna skólans í gegnum nám alla ævi m.a. með því að hvetja þá til að vera á faraldsfæti milli Evrópulanda til að auka þekkingu sína og víðsýni og til að auka hæfni sína til þátttöku í fjölmenningarlegu samfélagi. Á skólaárinu 2016-2017 er eitt af fjórum meginmarkmiðum MS í árlegri aðgerðaráætlun skólans að draga til okkar nýjustu strauma og stefnur í gegnum erlent samstarf. Þátttaka í Erasmus+ verkefnum hjálpar okkur að ná þessu markmiði okkar.

Markmið skólans er að auka gæði og sveigjanleika í námi til að geta betur komið á móts við þarfir nemenda. Við innleiðingu á nýrri námskrá og nýju þriggja anna kerfi í skólanum höfum við að leiðarljósi kennslufræði um virkni og ábyrgð nemenda á námi sínu sem byggir á fjölbreyttri skapandi verkefnavinnu nemenda. Námsferðir starfsmanna í Erasmus+ verkefnum á CARN, EUROCLIO, BETT og til Herlev Gymnasium efla hæfni þeirra til að vinna í anda þessarar kennslufræði og fá margvíslegar nýjar hugmyndir til að vinna úr í sinni kennslu.

Markmið skólans er að minnka brotthvarf nemenda m.a. með nýju þriggja anna kerfi og áherslu á kennslufræði sem krefst aukinnar beinnar þátttöku nemenda í skólastarfinu og aukins lýðræðis. Skólinn hefur ákveðið að vera með sérstakt átak á þessu skólaári og ráðið sérfræðing í hálf starf til að móta aðgerðaráætlun skólans gegn brotthvarfi nemenda.

How did the participating organisations contribute to the project? What experiences and competencies did they bring to the project?

Á ráðstefnu CARN um starfendarannsóknir var einn þátttakandinn frá MS með erindi um áhrif starfsemi starfendarannsóknarhópins í MS á starfsþróun kennara og kynnti þá kennslufræði sem hópurinn er að þróa um virkni og ábyrgð nemenda á námi sínu og áherslu kennara á að hlusta á raddir nemenda. Erindin bar yfirskriftina "The Change Room promotes teacher' agency to change their practice". Hún hlaut viðurkenningu fyrir erindi sitt þ.e. "The EAR/CARN award for a promising action research writer presenting at the CARN 2015 Conference". Þátttakendur tóku virkan þátt í ráðstefnunni og kynntu sér starfendarannsóknir í skólum víðs vegar um heiminn í gegnum fyrirlestra, vinnustofur og umræðuhópa á ráðstefnunni.

Á námskeiði EUROCLIO tóku þátttakendur virkan þátt í lærdómsferlinu í gegnum fyrirlestra, vinnustofur, skólaheimsóknir og umræðuhópa um sögukennslu. Ein úr hópnum (ekki þó styrkþegi) er í stjórn EUROCLIO var kosinn formaður EUROCLIO á fundi í tengslum við námskeiðið og tekur hún þátt í undirbúningi og skipulagningu námskeiða EUROCLIO. Kennarar hafa geta nýtt ýmsar hugmyndir í sinni kennslu eftir að heim er komið og miðlað til annarra starfsmanna skólans í gegnum þverfaglegt samstarf.

Á ráðstefnu BETT um upplýsingatækni tóku þátttakendur virkan þátt og hlustuðu á erindi, skoðuðu sýningar, prófuðu ýmis tæki og forrit í upplýsingatækni. Þekking

þeirra á sviði upplýsingatækni gerði þeim kleyft að skipta með sér verkum á ráðstefnunni til að fá kynningu á sem flestum sviðum. Þeir kynntu sér m.a. stundatöfluforrit, ýmsa tækni fyrir myndbandagerð, ný kennsluforrit til að nýta í tölvum og símum og nýtingu upplýsingatækni í einstökum greinum t.d. stærðfræði.

Í Job Shadowing í Herlev Gymnasium kynntist þátttakandinn því hvernig samvinnunám er notað í ýmsum kennslugreinum í skólanum en með áherslu á líffræði sem er hennar kennslugrein. Hún kynnti einnig sjálf fyrir kennurum hvernig hún nýtir samvinnunám í líffræðinni og var einnig með fyrirlestur og sýnikennslu fyrir nemendur í líffræði.

How did you choose the receiving organisations?

Þátttakendur höfðu sjálfir frumkvæði að því að velja þær stofnanir sem þeir heimsóttu og völdu þær ýmist sjálfir eða í samráði við samstarfsmenn sína. CARN ráðstefnan um starfendarannsóknir í Portúgal varð fyrir valinu því þetta eru stærstu samtökin um starfendarannsóknir í Evrópu og mikilvægt að komast í tengsl við þau og læra um hvað er að gerast í starfendarannsóknum víðs vegar um Evrópu. Euroclio varð fyrir valinu því sögukennarar í MS eru í tengslum við samtökin sem eru mjög öflug, fagleg og starfa á evrópskum samstarfsgrunni. Einn úr sögudeildinni hefur verið í stjórn Euroclio síðustu á og var í apríl 2016 kosinn formaður samtakanna. Bett varð fyrir valinu því hún er eina ráðstefnan sem fléttar saman fræðslu um upplýsingartækni, kennslufræði og reynslusögum kennara af nýtingu upplýsingatækninnar í skólastarfinu og einmitt núna er skólinn að taka í notkun nýtt húsnæði með aukinni áherslu á nýtingu upplýsingatækni m.a. nýja myndbands- og upptökustofu og leggja aukna áherslu á verkefnabundið nám þar sem upplýsingatæknin nýtist vel. Skólinn fyrir Job Shadowing í Danmörku varð fyrir valinu því árið áður hafði kennarinn farið þangað í skólaheimsókn og kynnst áherslu skólans á samvinnunám og myndað tengsl við kennara sem vilja vinna áfram með MS á sviði samvinnunáms í líffræði og mögulega fleiri námsgreinum síðar. Þetta er því gott dæmi um hvernig Erasmus+ styrkur nýtist til að mynda tengsl milla landa og til áframhaldandi samvinnu frá einu Erasmus+ verkefni til þess næsta sem vonandi leiðir síðan til langtímasamstarfs milli skólanna.

What were the most relevant topics addressed by your project?

- 1) Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning**
- 2) International cooperation, International relations, developmental cooperation**
- 3) Creativity and Culture**

In case the topics chosen are different from the ones in the application, please explain why.

Engar breytingar voru gerðar á verkefnunum sem slíkum frá því sem lýst var í umsókninni. En tvær breytingar voru þó gerðar. Í fyrsta lagi var tímasetningunni á Job Shadowing í Danmörku færð til innan vorannar 2016 og í öðru lagi var þátttakendum fjölgað úr tveimur í fjóra í ferðinni á námskeið sögukennara Euroclio í Belfast. Þetta var hægt að gera því ferðin á Euroclio var ódýrari en gert var ráð fyrir og einnig var unnt að færa afgang af Bett ráðstefnunni í London yfir á Euroclio verkefnið. Það var gert í samráði við starfmenn Erasmus+ á Íslandi.

Which activities did you carry out in order to assess the extent to which your project has reached its objectives and produced results? How did you measure the level of success?

Við gátum nýtt okkur könnunina sem fylgir Erasmus+ Mobility tool sem er mjög gagnleg. Mat á ferðunum fór einnig fram á þeim fundum þar sem námsferðirnar voru kynntar og umræður um þær fóru fram þ.e. á fundi starfendarannsóknarhópsins þar sem ferðin á CARN var kynnt, fundi sögukennara þar sem EUROCLIO var kynnt og rædd, fundi líffræðikennara þar sem JOB Shadowing í Herlev Gymnasium var rædd, fundi stjórnenda þar sem Bett var kynnt og rædd og á starfsmannafundi vorið 2016 þar sem ferðir á EUROCLIO og BETT voru kynntar og ræddar.

Implementation of the project

How did the participating organisations manage practical and logistical matters (e.g. travel, accommodation, insurance, safety and protection of participants, visa, work permit, social security, mentoring and support, preparatory meetings with partners etc.)?

Þátttakendur sáu sjálfir um að skrá sig á ráðstefnur og panta flug og hótél í samvinnu við fjármálastjóra og verkefnisstjóra með hverri ferð. Allir þátttakendur sáu sjálfir um sínar ferðatryggingar og eru allir handhafar evrópska sjúkratryggingarkortsins. Kallað var eftir upplýsingum um númer og gildistíma vegabréfa til að tryggja að þátttakendur lentu ekki í vandræðum út af vegabréfum sínum.

How were quality and management issues (e.g. setting up of agreements with partners, learning agreements with participants, etc.) addressed and by whom?

Skipaður var verkefnisstjóri með hverri námsferð sem hafði frumkvæði og skipulagði að þátttakendur gerðu Mobility Agreement þar sem sett voru fram markmið ferðar, nákvæm dagskrá og upplýsingar um móttakanda (the receiving organisation). Verkefnisstjórar sáu einnig um stuðning á meðan á ferðinni stóð, fá staðfestingu móttakanda á þátttöku í hverju verkefni og fylgdu því eftir að þátttakendur svöruðu könnun um reynsluna af ferðinni. Konrektor sá um að útbúa Grant agreement fyrir hverja ferð í samráði við verkefnisstjóra og fjármálastjóra MS.

What kind of preparation was offered to the different types of participants (e.g. task-related, intercultural, linguistic, risk prevention etc.)? Who provided such preparatory activities? How did you assess the usefulness of such preparatory activities?

Það voru ekki skipulög undirbúningsnámskeið fyrir ferðirnar enda hafa allir þátttakendur reynslu af slíkum námsferðum. Verkefnisstjórar sáu um að senda viðeigandi upplýsingar til þátttakenda og halda undirbúningsfundi eftir þörfum.

How were monitoring and/or the support of participants carried out during the project?

Verkefnisstjórar hvers verkefnis sáu um stuðning við þátttakendur á meðan á námsferðinni stóð, bæði meðan á ferðum stóð og meðan á dvöl erlendis stóð. Þátttakendur hittust á undirbúningsfundum og einnig á milli viðburða á meðan á námsferðinni stóð til að miðla upplýsingum sín á milli og ræða um reynslu sína og upplifun af námskeiðinu. Þetta er mikilvægt bæði til að festa í minni reynsluna og

ýmsar hugmyndir sem kvikna, til að efla námsferlið í gegnum umræður og ennfremur til að efla félagsleg tengls á milli þátttakenda. Þátttakandi í Job Shadowing var reyndar einn á ferð en var í stöðugu sambandi við tengilið sinn í skólanum og í tölvusambandi við mig í MS á meðan á dvölinni í Danmörku stóð.

Please describe any problem(s) or difficulty you encountered during the project and the solutions(s) applied.

Engin vandamál komu upp í námsferðunum sjálfum.

Tíminn sem við höfðum áætlað fyrir Job Shadowing í Danmörku hentaði ekki þegar til kom og finna þurfti nýjan tíma sem tókst og vorum við þakklát fyrir skilning Erasmus skrifstofunnar á þessu vandamáli. Einnig finnst okkur mjög gott að geta flutt fjármagn á milli námsferða til að gera okkur kleyft að senda fleiri kennara í námsferðirnar því eftirspurnin er mjög mikil.

Did you use parts of the 'organisational support' grant for the linguistic preparation of participants involved in the project?

No

What kind of linguistic support did you offer?

Það var ekki veitt nein aðstoð við undirbúning á sviði tungumála þar sem það var ekki talið nauðsynlegt þar sem allir þátttakendur eru mjög sterkir í því tungumáli sem notað var í hverri námsferð þ.e. ensku og dönsku.

Activities

Job Shadowing 1

Structured Courses/Training Events 11

Total 12

Please describe how the activities were organised. What were the working methods used? How did you cooperate and communicate with participating organisations? Please also indicate and explain the reasons for eventual changes between the activities you planned at application stage and those finally realised. If applicable, please explain how eTwinning was used in implementation of the activities.

Námsferðirnar voru fjölbreyttar því um var að ræða ráðstefnu, námskeið, ráðstefnu með sýningarívaði og fylgst var með starfi kennara í kennslu í framhaldsskóla. Námskeiðin/ráðstefnurnar voru skipulagðar af CARN, EUROCLIO og BETT og fóru samskipting við þær stofnanir fram í gegnum tölvupóst þar sem skráning, pöntun hótél og fl. var skipulagt. Nákvæm vikulöng dagskrá í Job shadowing ferðinni til Herlev Gynasium var skipulög af þátttakandanum sjálfum, Þóru Víkingsdóttur fagstjóra í líffræði í samstarfi við tengilið sinn og samstarfsmann í Herlev Gymnasium Lisu Margrethe Kaas líffræðikennara.

Engar breytingar voru gerðar á vali stofnana til að heimsækja í námsferðunum.

eTwinning var ekki nýtt við framkvæmd námsferðanna.

Participants' Profile

Please describe the background and profile of the participants (age, gender, ethnicity, professional profile, etc.) that have been involved in the project and how these participants were selected.

Alls fengu tólf starfsmenn Erasmus+ styrki í fjórum verkefnum skólaárið 2015-2016. Þetta voru 7 konur og 5 karlar. Tveir stjórnendur þ.e. konrektor og kennslustjóri, sex millistjórnendur sem einnig eru kennarar að aðalstarfi og 4 kennarar. Aldursdreifing var þannig að einn var milli þrítugs og fertugs, þrír á milli fertugs og fimmtugs, sex á milli fimmtugs og sextugs og tveir yfir sextugt. Þátttakendur komu af ólíkum sviðum og greinahópum þ.e. tungumálum, félagsgreinum, raungreinum, listgreinum, stærðfræði og af stjórnendasviðinu. Þátttakendur höfðu flestir frumkvæði af því að sækja um Erasmus+ styrk fyrir sérstakt verkefni nema á Bett ráðstefnuna þar voru valdir fjórir einstaklingar sem vinna sérstaklega að innleiðingu upplýsingatækni í skólasterfið og umsjónarmaður tölvumála sem kennir einnig umhverfisfræði, landafræði og jarðfræði við skólann.

Learning Outcomes and Impact

Please describe, for each activity implemented, which competences (i.e. knowledge, skills and attitudes/behaviours) were acquired/improved by participants in your project? Were these in line with what you had planned? If not, please explain.

Samkvæmt könnuninni í Erasmus+ Mobility tool þá voru allir þátttakendurnir mjög jákvæðir gagnvart reynslu sinni af námsferðinni og telja sig hafa skapað ný tengsl eða stækkað tengslanet sitt (10), aukið tungumálhæfni sína (8) og aukið þekkingu sína í eigin kennslugrein/starfssviði (8). Nær allir telja sig hafa endurnýjað viðhorf sín til kennslu (9) og telja verkefnið leiða til þess að nýjar kennsluáferðir verði teknar í notkun í MS (10). Helmingur telur að verkefnið leiði til aukinnar alþjóðavæðingar MS (6).

Sú þekking og reynsla sem starfsfólk Menntaskólans við Sund öðlaðist í Erasmus+ námsferðunum víkkaði sjóndeildarhring þeirra og jók almennt þekkingu þeirra og færni í starfi. Á þessu skólaári innleiðum við nýtt þriggja anna kerfi í skólanum og áfram er unnið að innleiðingu nýrrar námskrár og kennslufræði um virkni og ábyrgð nemenda á námi sínu. Ferðir á ráðstefnur/námskeið um starfendarannsóknir, sögukennslu og upplýsingatækni stuðluðu að því að starfsmennirnir uppgötvuðu ný tækifæri fyrir starfseminu í skólanum á öllum þessum sviðum. Þeir hafa miðlað hluta þeirrar þekkingar til samstarfsfólksins á starfsmannafundum þannig að hún nýtist öllum starfsmönnum og nemendum til hagsbóta.

Allir þátttakendur telja sig hafa eftir hæfni sína á sínu sérsviði sem eykur hæfni þeirra til að taka virkan þátt í og vera í jákvæðu forystuhlutverki í því mikla breytingaferli sem skólinn er núna að ganga í gegnum. Námsferðirnar gáfu þátttakendum ýmsar nýjar hugmyndir sem koma sér nú vel við að útbúa fjölbreytt verkefni fyrir nemendur. Námsferðirnar stuðluðu að faglegri og persónulegri starfsþróun þátttakenda, þeir koma með nýjar hugmyndir frá Evrópu og eru tilbúnari til að leiða breytingaferlið sem skólinn er að ganga í gegnum með nýbreytni í starfi og víðari sýn á evrópska vísu.

Þátttakendur á CARN kynntu sér m.a. aðferðafræði starfendarannsókna, hvernig hægt er að láta nemendur taka þátt í starfendarannsóknum í gegnum námið, ýmsar aðferðir við kynningar á niðurstöðum starfendarannsókna, tengslanet kennara sem stunda rannsóknir á eigin starfi og fjölbreytt dæmi um starfendarannsóknir.

Þátttakendur á EUROCLIO kynntust fjölbreyttum dæmum um hvernig við getum lært af sögunni, fjölbreyttum sagnfræðilegum verkefnum, nýju kennsluefni og ræddu við kennara í skólaheimsóknum.

Þátttakendur á BETT kynntu sér m.a. stundatöfluforrit, ýmsa tækni fyrir myndbandagerð, þrívíðarprentara, hnattvætt kennslurými, ný kennsluforrit til að nýta í tölvum og sínum og nýtingu upplýsingatækni í einstökum greinum t.d. stærðfræði.

Þátttakandinn í Job Shadowing námsferðinni í Herlev Gymnasium kynntist ýmsum aðferðum til að nýta samvinnunám í kennslu og námi og einnig fjölbreyttum aðferðum í líffræðikennslu í skólanum.

Please describe, for each activity, the methods used to evaluate learning outcomes (e.g. through reflections, meetings, monitoring of learning outcomes)?

Við nýttum könnunina sem fylgir Erasmus+ Mobility tool fyrir þátttakendur í öllum fjórum námsferðunum og er hún gagnleg bæði fyrir þátttakendurna sjálfa að setjast niður eftir ferðina og ígrunda hvað þeir hafa lært og hver áhrifin eru og niðurstöðurnar eru einnig gagnlegar fyrir skólann til að sjá áhrifin af Erasmus námsferðunum.

Mikilvægasta matið fór fram á starfsmannafundum þegar þátttakendur kynntu námsferðirnar á EUROCLIO og BETT fyrir öllum starfsmönnum skólans á starfsdögum í vor og þegar ferðin á CARN var kynnt fyrir starfendarannsóknarhópnum í nóvember 2015. Skólaheimsókn um samvinnunám var kynnt fyrir líffræðikennurum og starfendarannsóknarhópnum. Á öllum þessum fundum fóru fram gagnlegar umræður um innihald námskeiða og ferða í kjölfar vel undirbúninna og líflegra kynninga ferðalanganna. Einnig er hægt að meta árangurinn í því að eftir kynningar á námsferðunum síðustu tvö árin þá hefur áhugi kennara á þátttöku í Erasmus+ verkefnum og öðrum erlendum samskiptum aukist mikið innan skólans. Mikil þátttaka var í starfsmannaferð til Danmerkur í fyrra vor þar sem farið var í skólaheimsóknir og nú stefnir í enn meiri þátttöku í sambærilega ferð til Berlínar á vorönn 2017.

Please describe any impact on the participants, participating organisations, target groups and other relevant stakeholders.

Skólinn hefur aukið möguleika sína á samstarfi við framhaldsskóla í Evrópu og nú þegar hafið samstarf um samvinnunám nemenda við Herlev Gymnasium í Danmörku og á sviði jarðfræðikennslu við Greve Gymnasium í Danmörku en skólameistari og hópur kennara frá þeim hafa komið í eina heimsókn í MS til að skipuleggja verkefnið og munu koma aftur með nemendahóp á skólaárinu 2016-2017.

Skólinn hefur einnig styrkt samstarf sitt við Euroclio um sögukennslu og samtök CARN um starfendarannsóknir. Þar hafa myndast tengsl milli einstakra kennara sem efla faglega hæfni þeirra, auka víðsýni og ánægju í starfi. Það hefur einnig leitt til þess að kennarar fá fleiri gögn frá þessum samtökum bæði á netinu og á bókasafninu sem er mjög gott fyrir kennara sérstaklega þegar þeir vinna að miklu breytingastarfi

við að innleiða nýtt þriggja anna kerfi, nýja námskrá og nýja kennslufræði um virkni og ábyrgð nemenda á námi sínu.

To what extent have the participating organisations increased their capacity to co-operate at European/international level?

3 To a high extent

How do you think the project has improved the quality of participating organisations regular activities?

Við teljum að í kjölfar námsferða til ólíkra Evrópulanda hafi verið stigið skref í átt að fjölbreyttari kennsluháttum í skólanum og þátttakendur betur í stakk búnir til að taka þátt í því mikla breytingastarfi sem fer nú fram í MS með innleiðingu þriggja anna kerfis, nýrrar námskrár og kennslufræði um virkni og ábyrgð nemenda á námi sínu. Áherslan er á að auka virkni nemenda í náminu í gegnum fjölbreytta skapandi verkefnavinnu nemenda og leggja áherslu á að hlusta á raddir nemenda við skipulag og framkvæmd skólustarfsins.

Áhersla skólans á að minnka brotthvarf nemenda hefur aukist mikið og má það m.a. rekja til áherslna Evrópusambandsins og menntamálaráðuneytisins á þessu sviði. Skólinn er strax farinn að ná árangri við að minna bótthvarf nemenda með nýrri sveiganlegri námskrá þar sem nemendur geta stjórnað námshraða sínum mun meira en áður og þriggja anna kerfið mun enn auka á þann sveigjanleika. Nú hefur skólinn ákveðið að gera sérstakt átak í þessum málum á skólaárinu 2016-2017 og ráðið sérfræðing á þessu sviði í hálf t starfi til að útbúa handbók fyrir skólann um ráð til að minnka brotthvarf nemenda.

Kennarar í lífsleikni ákváðu að skipta um heiti á námsgreininni og nú heitir hún Lýðræðisvitund og siðferði. Hér gætir beinna áhrifa frá Evrópu þar sem aukin áhersla er á þróun kennslu í lýðræðis- og borgaravitund í félagsgreinum.

Hóparnir sem fara saman í námsferðirnar eru þverfaglegir. Á CARN fóru kennarar úr sögu og líffræði ásamt stjórnanda. Á EUROCLIO fóru kennarar úr sögu, félagsfræði og ensku og á Bett fóru kennarar úr umhverfisfræði/landafræði, stærðfræði, myndbandagerð/tölvutónlist og stjórnandi. Þessar námsferðir efla þverfaglega samvinnu kennara og auka hæfni og vilja kennara fyrir þverfaglegu samstarfi sem aftur eykur skilning þeirra á starfinu í ólíkum deildum innan skólans.

Dissemination of Project results

Which results of your project would you like to share? Please provide concrete examples.

Á heimasíðu skólans undir Fræðsluefni - Erasmus+ eru settar upplýsingar um öll verkefni skólans sem styrkt eru af Erasmus+ bæði upplýsingar um viðkomandi stofnanir og dagskrá námskeiða og ráðstefna og þá þátttakendur sem fá styrkina. Við setjum kynningarefni um ferðirnar ýmist á heimasíðu MS eða á innra net skólans, Námsnetið. Erindi Hjördísar Þorgeirsdóttur, konrektors "The Change Room promotes teacher' agency to change their practice" er aðgengilegt á heimasíðu skólans og einnig útdráttur úr erindinu. <http://www.msund.is/page.asp?id=2651&x=>

Please describe the activities carried out to share the results of your project inside and outside participating organisations. What were the target groups of your dissemination activities?

Í lok haustannar 2015 kynntu þátttakendur á CARN ráðstefnunni ferðina til Portúgal á fundi starfendarannsóknarhópsins með glærum, ljósmyndum og frásögnum og hún var aftur rædd á fundi hópsins í janúar til að kanna áhuga fleiri á að sækja CARN ráðstefnu. Markhópurinn eru þeir sem stunda starfendarannsóknir í MS. Á starfsdegi vorið 2016 kynntu þátttakendur í ferðunum á Bett ráðstefnuna og Euroclio ráðstefnuna fyrir öllum starfsmönnum skólans með glærum, ljósmyndum, myndböndum og frásögnum. Markhópurinn var allt starfsfólk skólans.

If applicable, please give examples of how the participants have shared their experience with peers within or outside your organisation.

Samsvarandi erindi því sem var flutt á CARN var haldið á Selfossi 1.6.2016 fyrir stjórnir NLS sem eru Samtök kennara á Norðurlöndum og annað sambærilegt erindi verður haldið í Færeyjum 20. 9. 2016 á fundi faglegra nefnda NLS. Eins og áður sagði þá kynntu þátttakendur í ferðunum á Bett ráðstefnuna og Euroclio ráðstefnuna fyrir öllum starfsmönnum skólans á starfsdegi vorið 2016 og þátttakendur á CARN kynntu þá ferð fyrir starfendarannsóknarhópnum í lok haustannar 2015.

Future Plans and Suggestions

Do you intend to continue cooperating with the participating organisations in future projects? How?

Já, áætlanir eru um að halda áfram samstarfi við þrjár af þessum fjórum stofnunum og höfum fengið Erasmus+ styrk fyrir tveimur af þeim verkefnum.

Sjö manna hópur mun fara á CARN ráðstefnu um starfendarannsóknir í vetur til Englands en í fyrra fóru þrjár á CARN ráðstefnu til Portúgals. Einn hélt erindi þar í fyrra en nú munu fjórir úr okkar hópi halda þar erindi um þær starfendarannsóknir sem við vinnum að í MS. Viðkomandi fékk viðurkenningu fyrir erindi sitt og er nú í samstarfi við CARN um að gefa út grein byggða á erindinu í alþjóðlegu tímariti um starfendarannsóknir Educational Action Research. Hluti af viðurkenningunni var einnig að fá sendar bækur að eigin vali og áskrift að tímariti um starfendarannsóknir EAR og nýtist það vel á Bókasafni MS.

Að minnsta kostu tveir munu fara í vetur á Euroclio námskeið til Spánar en fjórir fóru á það í fyrra í Belfast. Á þessu skólaári mun samstarf MS við Euroclio verða sérstaklega mikið því einn af okkar kennurum er formaður Euroclio þetta skólaár.

Líffræðideildin mun halda áfram samstarfi sínu við Herlev Gymnasium um samvinnunám.

Í fyrra fékk MS styrk frá Samstarfsnefnd um endurmenntun framhaldsskólakennara til að senda tvo kennara á ráðstefnu um Building Learning Power á Englandi. Þessi hugmyndafræði höfðar mjög sterkt til kennara í MS sem eru að innleiða verkefnabundið nám og í framhaldi af þessari ferð fengum við styrk frá Erasmus+ í ár

til að senda fjóra kennara á ráðstefnu um Building Learning Power á Englandi og einn í vikuferð í Job Shadowing í skóla sem hefur innleitt hugmyndafræðina BLP.

Please provide any further comments you might wish to make to the National Agency or the European Commission on the management and implementation of Erasmus+ projects under the Key Action “Learning Mobility of Individuals”.

Við erum mjög ánægð með samstarfið við Erasmus+ skrifstofuna á Íslandi og þá aðstoð og stuðning sem við fáum þaðan. Námskeiðin sem hafa verið haldin til að kynna markmið, framkvæmd verkefna og mobility tool hafa verið mjög gagnleg og vonandi verður framhald á þeim. Bæði eru kynningarnar ákaflega gagnlegar og það efni sem við fáum þar en einnig er gagnlegt að hitta aðra þátttakendur í Erasmus+ verkefnum frá öðrum skólum og spjalla við þá um reynslu sína af verkefnum.

Hjördís Þorgeirsdóttir

30. ágúst 2016